

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-28/2024. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-85/2021.)

Érintett szerv: Budapesti Rendőr-főkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

■■■■■ (■■■■■ ■■■■■■) ■■■■ szám alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) beadványa szerint 2020. december 15-én 17 óra 30 perc körül közlekedési balesetet szenvedett. A helyszínre 18 óra körül érkezett két rendőr.

A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedő rendőrök nem köszöntek napszaknak megfelelően, nem azonosították magukat, nem közölték az intézkedés célját, továbbá nem tájékoztatták a panasztételi lehetőségekről sem. Sérelmezte azt is, hogy az egyik intézkedő rendőr hangneme és bánásmódja az intézkedés során végig lekezelő, megalázó, sértő volt. A panaszos megfogalmazása szerint az intézkedő fztls. „pszichikailag folyamatosan nyomás alatt tartotta, hogy elismerje vétkességét a balesetben”. A panaszos álláspontja szerint az intézkedés részrehajló volt. A panaszos sérelmezte továbbá, hogy e rendőr nevét és jelvéyszámát csak akkor tudta elkérni, amikor a helyszínről távozni készültek.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszásságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat];
- A közlekedési balesetek és a közlekedés körében elkövetett bűncselekmények esetén követendő rendőri eljárás szabályairól szóló 60/2010. (OT 34.) ORFK utasítás.

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendelkezésre álló információk alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

1. *T. J. c.* f. t. z. l. s. és *K. G. r.* t. ö. r. m., a Budapesti Rendőr-főkapitányság Rendészeti Szervek Közlekedésrendészeti Főosztály Forgalmfelügyeleti és Biztosítási Osztály Motoros Alosztály járőrei 2020. december 15-én 18 órakor a Tevékenység-Irányító Központ utasítására jelentek meg a helyszínen, ahonnan közúti közlekedési balesetről érkezett bejelentés.

2. Az érintett járőrök jelentései egybehangzóan számolnak be a következőkről.

Kiérkezéskor mindkét részes félnek – az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésében, valamint a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) bekezdésében foglaltaknak eleget téve – a napszaknak megfelelően köszöntek, elmondták a nevüket, beosztási helyüket, valamint az intézkedés célját. De legkésőbb az intézkedés végén – kérés alapján – minden intézkedésben részt vevő rendőr nevét, rendfokozatát és jelvéyszámát megkapta a panaszos.

Mivel a panaszos jelezte, hogy sérülése keletkezett, ezért részére mentőt hívtak, valamint értesítették a helyszínelőket is. A mentőszolgálat munkatársai megállapították, hogy a panaszos könnyebb sérüléseket szenvedett, további orvosi ellátásra nem volt szükség.

A helyszínelők kiérkezéséig a helyszínt – az Rtv. 43. §-ának megfelelően – biztosították, illetve a következő elsődleges intézkedéseket tették meg: a részes feleket és további egy tanút meghallgatták és igazoltatták, az adataikat és az általuk vezetett járműveket a rendelkezésre álló nyilvántartásban ellenőrizték, illetve alkoholszondás ellenőrzést végeztek.

A rendőri intézkedések közben a panaszos jelezte *T. J. r.* f. t. z. l. s. felé, hogy édesapja, aki a Készenléti Rendőrségnél dolgozik, szeretne beszélni velük telefonon. A járőr ezt visszautasította, mivel – egyrészt – az apa a balesettel kapcsolatban releváns információkkal nem rendelkezhetett, másrészt annak a látszatát is el kívánta kerülni, hogy az intézkedésre bárki kívülállónak befolyása lett volna.

A panaszos elmondásával ellentétben a járőrök a helyszínelők munkáját csak segítették, nem irányították.

A jelentések szerint az intézkedés során végig normális hangnemben, kulturáltan, rendőrhöz méltóan kommunikáltak a panaszossal.

3. A parancsnoki kivizsgálás szerint a panaszbeadvány minden eleme alaptalan.

A Rendőr-főkapitányság álláspontja szerint a beadvány nyomásgyakorlásra, illetve részrehajlásra vonatkozó része nem felelhet meg a valóságnak, mivel a járőröknek nem volt hatáskörük sem a felelősség megállapítására, sem pedig a helyszínelés irányítására. Ilyen esetekben az intézkedő helyszínelő rendőr a helyszín parancsnoka (éppen ő jogosult a helyszínt biztosító rendőrnek utasítást adni, és nem fordítva).

A parancsnoki kivizsgálás az érintett járőrök jelentéseire és a jogszabályi kötelezettségre alapozva megállapítja azt is, hogy a járőrök a nevüket, az azonosító számukat megadták (egyébként egyenruhában voltak, amin a jelvényük és névtáblájuk jól látható módon el volt helyezve), valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölték, a panasztételi lehetőségéről és az arra nyitva álló határidőről megfelelő tájékoztatást adtak. A kivizsgálás kitért arra is, hogy az intézkedő járőrök hangneme nem volt sértőnek tekinthető.

A rendelkezésre álló információk alapján annyi tisztázható maradéktalanul, hogy a panaszos végül megkapta minden intézkedésben részt vevő rendőr azonosító adatait (név, rendfokozat és jelvéyszám).

Nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni, hogy a rendőrök valóban megadták-e az intézkedés körülményeire és a panasztételi lehetőségekre vonatkozó szükséges mértékű tájékoztatást; továbbá, hogy megfelelő hangnemben kommunikáltak-e a panaszossal; mint ahogy az sem tisztázható maradéktalanul, hogy pontosan mennyiben befolyásolta vagy próbálta befolyásolni *T. J. r. ftzls.* a helyszínelők munkáját.

A vizsgálat megállapításai

1. A rendelkezésre álló információk alapján tisztázott tényállás alapján megállapítható, hogy az intézkedésre kellő jogalap birtokában, az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése szerinti szükségesség és arányosság mércéjének megfelelően, jogszerűen került sor, amely során a rendőrök elvégezték a közlekedési balesetek esetére – az Rtv 43. §-ában, a Szolgálati Szabályzat 11-12. §-aiban, valamint a 60/2010. (OT 34.) ORFK utasításban – előírt szükséges cselekményeket. *Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy az e körbe tartozó sérelmek tekintetében visszásság nem történt.*

2. A tájékoztatási kötelezettség elmulasztására, a hangnemre, továbbá a részrehajló intézkedésre vonatkozó sérelmek tekintetében a rendelkezésre álló információk alapján nem lehetett maradéktalanul tisztázni a tényállást, *így az e körülményeket érintő sérelmek tekintetében nem állt módomban állást foglalni.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzőm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést és a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos